



ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำปิดประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันปิดประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชของถั่วลิสง (*Arachis hypogaea* L.) พันธุ์เกษตรศาสตร์ สวก.1 ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ซึ่งกรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชดังกล่าวให้ทราบโดยทั่วกัน ประกาศตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิสูจน์ว่าการยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๙๔๐ ๓๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันปิดประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ถั่วลิสง (*Arachis hypogaea* L.)
พันธุ์ เกษตรศาสตร์ สวก.1

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

- ชื่อ – สกุล** 1. สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)
 2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ที่อยู่** 1. 2003/61 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10900
 2. เลขที่ 50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
- โทรศัพท์** 1. 02-579-5578
 2. 02-5790113

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

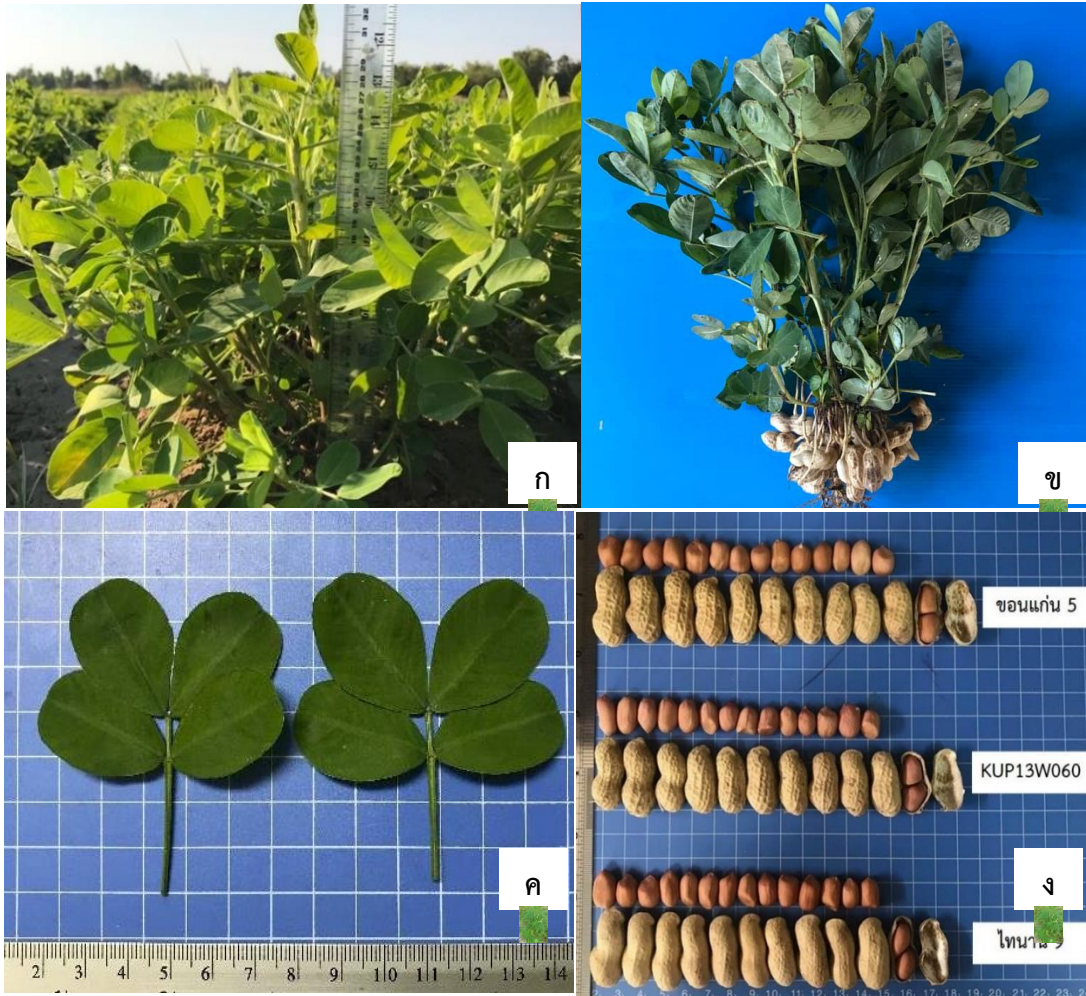
ถั่วลิสงพันธุ์เกษตรศาสตร์ สวก.1 เป็นพันธุ์แท้ (pure line) ที่เกิดจากการผสมพันธุ์ระหว่าง ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 5 (พันธุ์แม่) และถั่วลิสงพันธุ์ IC10 (พันธุ์พ่อ) ถั่วลิสงพันธุ์เกษตรศาสตร์ สวก.1 เป็นพันธุ์ใหม่ที่พัฒนาขึ้นจากความร่วมมือของภาควิชาพืชไร่ฯ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) ภายใต้โครงการ “การพัฒนาพันธุ์ถั่วลิสงเพื่อเพิ่มผลผลิตและความต้านทานต่อโรคยอดไหม้ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย (ปีที่ 2)” โดยร่วมกันวิจัยปรับปรุงพันธุ์ถั่วลิสงชนิดเมล็ดขนาดกลางเพื่อพัฒนาพันธุ์ถั่วลิสงที่ให้ผลผลิตสูง ต้านทานต่อโรคยอดไหม้กว่าพันธุ์เดิมที่เกษตรกรใช้ปลูกอยู่ รวมทั้งมีคุณภาพของเมล็ดเป็นที่ยอมรับของอุตสาหกรรมการแปรรูปผลผลิตภัณฑ์จากถั่วลิสง และปรับตัวได้ดีในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้ง โครงการปรับปรุงพันธุ์ถั่วลิสงของภาควิชาพืชไร่ฯ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้เริ่มวิจัยปรับปรุงพันธุ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 โดยคัดเลือกเชื้อพันธุ์กรรมถั่วลิสงที่มีการปรับตัวดีและต้านทานต่อโรคยอดไหม้มาใช้เป็นพันธุ์พ่อแม่ และสิ้นสุดการทดลองในปี พ.ศ. 2562

ในปี พ.ศ. 2554 ดำเนินการปรับปรุงพันธุ์ที่ภาควิชาพืชไร่ฯ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยผสมพันธุ์ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 5 ซึ่งมีคุณภาพในการบริโภคและปรับตัวดี (พันธุ์แม่) กับถั่วลิสงพันธุ์ IC10 ที่ต้านทานต่อโรคยอดไหม้ (พันธุ์พ่อ) ต่อมาในปี พ.ศ. 2554 นำลูกผสมชั่วรุ่นแรก (F_1) ผสมกลับไปหาพันธุ์ขอนแก่น 5 อีกครั้ง เพื่อให้มีลักษณะต้านทานต่อโรคยอดไหม้ ขนาดเมล็ดใกล้เคียงกับพันธุ์ขอนแก่น 5 มีคุณภาพการบริโภค และการปรับตัวดี คัดเลือกโดยวิธีเก็บรวม (bulk method) ร่วมกับวิธีจดประวัติ (pedigree selection) จนถึงประชากรชั่วรุ่นที่ 5 (F_5) และประเมินผลผลิตเบื้องต้น (preliminary yield trial) ในประชากรชั่วรุ่นที่ 6 (F_6) แล้วคัดเลือกสายพันธุ์ดีเด่นเพื่อนำมาประเมินผลผลิตในระดับท้องถิ่น (regional yield trial) ที่สถานีวิจัยของคณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (เจตษฎา และคณะ, 2558) ลักษณะประจำพันธุ์ของถั่วลิสงพันธุ์เกษตรศาสตร์ สวก.1 คือ ทรงต้นเป็นแบบพุ่มตั้ง (erect type) ไม่ยืดเลื้อยทำให้ถอนเก็บเกี่ยวได้ง่าย เปลือกฝักมีหลาย ดัชนีเก็บเกี่ยวและมีเปอร์เซ็นต์กะเทาะสูง ทดสอบผลผลิตในไร่เกษตรกร (on farm) พื้นที่ปลูกการระบาดของโรคยอดไหม้และพื้นที่ปลูกถั่วลิสงเขตภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือครอบคลุมจังหวัดสกลนคร นครพนม กาฬสินธุ์ อุดรธานี ขอนแก่น มหาสารคาม และ ร้อยเอ็ด มีระดับการเป็นโรคยอดไหม้ต่ำกว่าพันธุ์ไทนาน 9 และขอนแก่น 5

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ถั่วลิสง ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Arachis hypogaea</i> L. วงศ์ Fabaceae พีชไร่ พีชล้มลุก
ราก	ระบบรากแก้ว (tap root system)
ต้น	ทรงต้นเป็นแบบพุ่มตั้ง (erect type) แตกกิ่งแบบต่อเนื่อง (sequential) ความสูงต้น 21.8 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 34.9 เซนติเมตร
ใบ	ใบประกอบแบบขนนกปลายคู่ (even - pinnate) ประกอบด้วย 4 ใบย่อย ลักษณะใบรูปรี (elliptic) กว้าง 2.2 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร ปลายใบมน ขอบใบเรียบ ก้านใบมีขน ยาว 0.23 เซนติเมตร
ดอก/ช่อดอก	ดอกออกบริเวณข้อที่ลำต้นแขนง ดอกสมบูรณ์เพศ กลีบดอกสีเหลือง อายุวันดอกแรกบาน 25 วันหลังงอก
ฝัก/เมล็ด	ฝักแบบถั่ว (legume) ลักษณะฝักคอดตรงกลาง กว้าง 1.63 เซนติเมตร ยาว 2.6 เซนติเมตร เมล็ดรูปยาวรี เยื่อหุ้มเมล็ดสีชมพูอ่อน เปลือกฝักมีลายเล็กน้อย ปลายฝักมีจะงอย จำนวนฝัก 17 ฝักต่อต้น ฝักมี 2 เมล็ด กว้าง 1.3 เซนติเมตร ยาว 1.67 เซนติเมตร เปลือกเมล็ด (seed coat) สีชมพูอ่อน น้ำหนัก 100 เมล็ด 51.6 กรัม การกะเทาะร้อยละ 68.3



ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของถั่วลิสงพันธุ์เกษตรศาสตร์ สวก.1
ก ทรงต้น ข ต้นและฝัก ค ใบ ง ฝักและเมล็ด

ถั่วลิสงพันธุ์เกษตรศาสตร์ สวก.1